

Documentación

As fontes xornalísticas

As fontes de información.

Nunca se te ocorreu como os xornais consiguen toda esa información para facer as noticias? Pois ben, teño unha resposta para ti: as fontes. As fontes son como ríos de sabedoría onde os xornalistas van beber para saber todo sobre o que acontece no mundo.

Hai dúas grandes clases de fontes que os xornalistas usan. Primeiro, temos as chamadas **fontes testimoniais**, que son as palabras directas dos protagonistas ou testemuñas dun feito. Podes imaxinalo como se alguén estivese contándoches directamente o que pasou.

Pero aquí non remata a cousa, tamén hai as **fontes documentais**, que son como o tesouro de información almacenado en documentos oficiais, libros, diarios, estatísticas, internet e moitos outros

lugares. Podes atopar información moi valiosa que non ven directamente das persoas, pero que axuda a entender moito sobre o que está a ocorrer.

E non te sorprendas se os propios xornais ou os xornalistas doutras partes do mundo tamén son fontes de información. Imaxina que pasaría se os xornalistas compartisen as súas descubertas entre eles para que todos estean ben informados. As axencias de noticias son algo semellante a iso.

As fontes fan posible que os xornais teñan a información máis fresca e completa. É como se os xornalistas fosen investigadores que seguen as pistas e conectan os puntos para traerte todas as novas importantes.

Unha fonte de información no ámbito xornalístico é o recurso esencial que os xornalistas usan para construír noticias. Estas fontes poden ser testemuños, proporcionando información directa ou

CC0 PXhere

indirecta sobre un feito, incluíndo detalles sobre as súas causas e consecuencias. Dado que a maioría dos xornalistas non presenciaron persoalmente os eventos que informan, dependen destas fontes para recoller datos substanciais ou complementarios que enriquezan a narrativa informativa.

A complexidade deste proceso implica non só a selección axeitada das fontes, senón tamén a organización coidadosa e a verificación rigorosa da información antes de publicala. A credibilidade do traballo xornalístico recae na fiabilidade

das fontes e na habilidade do xornalista para presentar un relato verosímil e equilibrado.

Selección e elección de fontes

Cando os xornalistas crean as súas noticias, escollen moi coidadosamente de onde obteñen a información. Non todas as fontes son iguais, e hai varios factores que deben ter en conta ao seleccionar as súas fontes.

A perspectiva do medio afecta qué noticias vemos. Se un xornal ten unha opinión forte, é máis probable que destaquen fontes que estean de acordo e ignoren ás que non.

A facilidade para obter información tamén importa. Se unha fonte está disposta a falar e compartir detalles, é máis probable que a usen na noticia.

Ademais, as fontes con poder e credibilidade son fundamentais. Os xornalistas confían máis nas persoas ou

CC0 PXhere

institucións importantes porque creen que son máis fiábeis.

Así que, da próxima vez que leas unha noticia, recorda que a elección de fontes é un paso moi importante no proceso de contar a historia.

Xerarquización de fontes

Cando os xornalistas redactan as noticias, tamén teñen que decidir como

organizar a información. Hai unha palabra rara para iso: "xerarquización".

¿Que significa "xerarquización"?

Imaxina que estás contando algo emocionante aos teus amigos. Contarías a parte máis interesante primeiro, logo a seguinte e así sucesivamente. Iso é basicamente o que fan os xornalistas coa información nas noticias.

¿Como deciden que partes destacar?

Aquí entra a "subxectividade", que é unha maneira bonita de dicir que cada xornalista ten a súa maneira de ver as cousas. Eles deciden que cousas son máis importantes e merecen máis atención.

¿Por que isto é importante?

Se os testemuños contan a historia que o xornalista quere contar, van recibir máis atención. Se non encaixan coa idea que o xornalista ten da historia, poden quedar nun segundo plano ou incluso ser criticados.

Hoxe en día, a diversidade de voces que escoitamos nas noticias non é tan variada como debería ser. Isto pode afectar a maneira en que vemos a información e se é ou non imparcial. Así que, cando vexas unha noticia, acórdate de que como organizan a información tamén importa.

Atribución de fontes

Cando estás lendo ou escoitando as noticias, é probable que non penses

moito en como os xornalistas deciden de onde vén a súa información. Pero, sabías que eles teñen diferentes maneiras de facelo? Aquí tes unha explicación sinxela:

1. Atribución Directa (on the record):

Imaxina que alguén che conta unha cousa e o xornalista quere usar esa información. Se o xornalista di que é "on the record", significa que cita a información e di quen é a persoa que a contou. É como dicir: *Esta información ven directamente desta persoa.*

2. Atribución con Reservas:

Ás veces, a fonte non quere que digan exactamente quen é, pero o xornalista igual quere usar a información. Entón, fan unha *atribución con reservas*. Iso quere dicir que o xornalista dá algunhas pistas sobre quen é a fonte, pero non revela todo. É como dicir: "Non che vou dicir quen é, pero che darei algúns indicios".

CC0 PXhere

3. Atribución de Reserva Obrigada:

Aquí, a fonte non quere que se saiba de onde vén a información. O xornalista pode dicir que a información é propia, pero en realidade vén dunha persoa que non quere ser identificada. É como dicir: *Non vou contar quen me dixo isto, pero é como se fose algo que descubrín por min mesmo.*

4. Atribución de Reserva Total (off the record)

As veces, a fonte di cousas ao xornalista, pero non quere que se publiquen nin que se diga de onde vén. Iso chámase *off the record*. Pode ser porque a información é

delicada ou a fonte non quere problemas. É como se dixesen: *isto é un segredo, non o podes contar a ninguén.*

Así que, a próxima vez que vexas unha noticia, lembra que os xornalistas teñen diferentes xeitos de dicir de onde sacan a información.

Clasificación de fontes

Cando os xornalistas buscan información para facer as noticias, usan diferentes categorías para clasificar as fontes. Podes pensar nelas como grupos especiais. Vamos ver isto dun xeito máis sinxelo:

1. Fontes Oficiais e Non Oficiais:

- Fontes Oficiais: Son como os expertos oficiais do Estado ou doutras organizacións importantes. Confiamos nelas porque teñen cargos formais e son consideradas máis creíbles.

- Fontes Non Oficiais: Non teñen cargos importantes, pero aínda poden dicir cousas interesantes. Son máis difíciles de atopar e falar con elas.

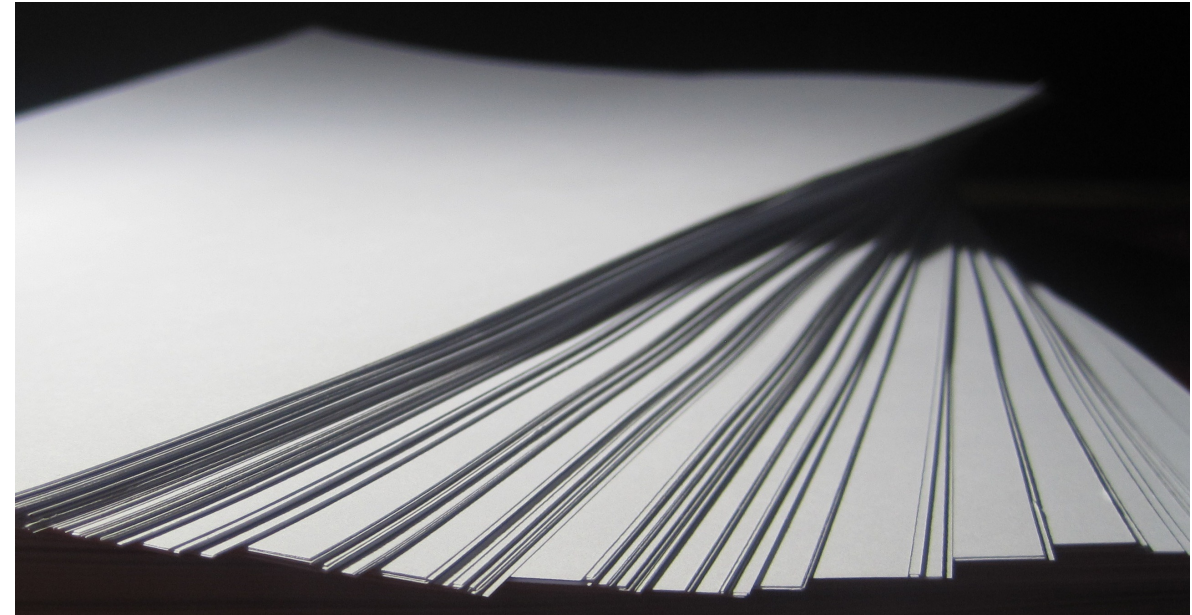
2. Fontes Governamentais e Non Governamentais:

- Fontes Governamentais: Son as persoas que traballan no goberno. As súas ideas adoitan ser moi importantes porque están relacionadas cos intereses do país.

- Fontes Non Governamentais: Vén doutros lugares, como sectores políticos ou económicos. Dánnos versións diferentes e complementarias da información.

3. Exclusivas e Compartidas:

- Fontes Exclusivas: Son como os VIPs da información. Téñennos información especial, pero non sempre é fácil conseguila.

CC0 PXhere

- Fontes Compartidas: Dan información para todos os xornalistas. Asegúranse de que todos os medios teñan a mesma información.

4. Estables e Provisionais:

- Fontes Estables: Son como os amigos de sempre. Relacionámonos con elas todo o tempo, como as axencias de noticias que sempre nos dan información.

- Fontes Provisionais: Son temporais e só falamos con elas durante un curto período ou para unha noticia específica.

5. Públicas e Anónimas

- Fontes Públicas: Identifícalas e sabemos quen son. Son unha boa orixe ou complemento da información.

- Fontes Anónimas: Manteñense no anonimato porque non queren problemas. Protéxense de consecuencias negativas e aínda poden dicir cousas importantes.

6. Primarias e Secundarias:

- Fontes Primarias: Foron testemuñas directas dos feitos noticiais. Dan información de primeira man.

- Fontes Secundarias: Contan o que as fontes primarias lles dixeron. Tamén ofrecen interpretacións ou análises adicionais.

Así que, cando escoites ou leas unha noticia, lembrar que as fontes teñen diferentes formas de dicirnos de onde vén a información.

Verificación da información:

Cando falamos de verificación de información, estamos a falar dunha

CC0 PXhere

especie de "superpoder" dos xornalistas para asegurarse de que o que están a contar é realmente verdade. Pero, ¿como se fan iso? Aquí che explicamos dun xeito máis sinxelo.

1. Verificar é Protexer:

- A verificación é como un escudo que protexe o xornalista. As noticias son importantes, pero máis aínda é que sexan verdadeiras. Isto é o que chamamos **credibilidade**, e é algo moi valioso.

2. Feitos Verificables:

- Os feitos nas noticias deben ser comprobables. Isto significa que tes que poder confirmar que son reais antes de contar ao mundo. Non vale contar cousas que non se poden verificar.

3. Proceso de Verificación:

- A verificación non é como un interruptor que se encende ou apaga. É un proceso no que se analiza de onde ven a información, se a fonte é fiable, se é posible que sexa verdade e tamén se comprobamos con outras fontes para estar seguros.

CC0 PXhere

4. Cautela e Consideración:

- Os expertos din que os xornalistas deben ser moi cautelosos. Iso quere dicir que teñen que ter moito coidado e pensar ben antes de contar algo. Teñen que considerar moitas cousas, como de onde vén a información e se a fonte é de fiar.

5. Máis Fontes, Máis Fiabilidade:

- Hai un ditado entre os xornalistas: *Non teñas todos os ovos nunha cesta.* Isto quere dicir que non deben depender só dunha fonte. Cando hai unha noticia, é moi importante ter polo menos tres fontes diferentes que confirmen a mesma información.

- Os especialistas aconsellan que os xornalistas miren información de polo menos tres lugares diferentes antes de

dicir que algo é verdade. Se diferentes fontes confirman a mesma cousa, é máis probable que sexa exacta.

En resumo, a verificación é como o superpoder dos xornalistas para asegurarse de que o que nos contan é real. Sempre deben ser moi coidadosos e buscar información de diferentes lugares antes de compartir as noticias.